

KURYER LITEWSKI.

w Wilnie w Poniedziałek dnia 8 Sierpnia r. s. 1832 Roku.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt-Petersburg dnia 28 lipca.

Dzień 25ty czerwca, rocznica Narodzin Jego CESARSKIEJ MOŚCI, ulubionego MONARCHY naszego, obchodzony był tego roku w Konstantynopolu, w odpowiedni tej uroczystości sposób. — Poseł Rosyjski wyprawiał wspaniały obchód w CESARSKIEGO Poselstwa pałacu na *Bujukdere* nad *Bosforem*, gdzie, po zdarzonym na *Pera* pożarze, stateczne jest przebywanie Poselstwa.

Zrana odprawiono się nabożeństwo w Cerkwi, przy tymże pałacu będącej, w obecności niektórych Osób Korpusu Dyplomatycznego, wszystkich Urzędników Poselstwa, Oficerów ze trzech okrętów wojennych, i w ogólności wszystkich Rosyjskich poddanych, w stolicy tej znajdujących się. Przy podniesieniu głosów w śpiewie prośby o długie lata, okręty wojenne pod bandarą Rosyjską, stojące na kotwicach przed samym pałacem Posła, dały ognia z dział, po 21 razy. Angielska fregata *Baarem*, stojąca przed pałacem Posła Brytanii *Wielkiej w Terapii*, odpowiedziała także liczną — Po skończonych modłach, wszyscy obecni nabożeństwu zaproszeni byli na śniadanie.

Wieczorem, pomienione okręty i cała farsa pałacu Poselstwa były oświecone. U P. Posła był bal, na który, prócz wszystkich Osób Korpusu Dyplomatycznego i w ogólności wielkiej części Europejskich mieszkańców tej stolicy, byli zaproszeni także znakomitsi Urzędnicy Turcy. Chór muzyki gwardyi Sultanskiej podzielony był na dwie części, z których jedna połowa przygrywała na pobrzeżu przed Pałacem, dla publiczności, druga zaś w samej sali, dla tańczących. Zgromadzenie było nader liczne. O godzinie 12tej, przed samą wieczerzą, spalona była część przygotowanego fejerwerku i wypuszczony niewielki balon. Wieczerza dana była w ogrodzie, pod dwoma namiotami, które były bardzo trafnie przyozdobione morskimi banderami, Rosyjskimi i Mocarstw Sprzymierzonych. Wielki stół, na 140 osób, u którego siedziały znakomite Osoby Korpusu Dyplomatycznego, Urzędnicy Turcy i wszystkie bez wyjątku Damy, nakryty był w wielkim podługowatym namiocie, w końcu którego jaśniał transparent z cyfrą Jego CESARSKIEJ MOŚCI. Drugi stół, okrągły, pośrodku którego wznosiła się piramida z kwiatów i świec, przygotowany był pod namiotem okrągłym, dla dalszych gości. Część ogrodu, w której wieczerzali, przyzwoicie była oświecona. Przygrywała muzyka. Podczas wieczerzy wznoszone były różne toasty. Seraskier Basza powstał pierwszy i wniósł toast za zdrowie Cesarza JEGOMOŚCI, szczerego przyjaciela Jego Wysokości Sultana, na co P. Poseł odpowiedział toastem zdrowia Sultana w takichże wyrazach, i wkrótce potem wniósł drugi toast za zdrowie tych wszystkich Osób Koronowanych, których reprezentanci znajdowali się u stołu wieczerzy. Następowały potem różne inne toasty, wnoszone przez niektórych PP. Ministrów cudzoziemskich i Turków, za zdrowie Cesarza Austriackiego, Królów Angielskiego i Francuzkiego i innych, za spokój Europy i t. p.; między innemi też zdrowie Dam, co od Turków bardzo dobrze przyjętym było.

Po wieczerzy spalona była pozostała część fejerwerku, złożona z tarczy z wyobrażeniem dwugłównego Orła, oraz cyfry Ich CESARSKICH MOŚCI, i z pawilonu 300 rakiet. Za powrotem do

Pałacu na nowo się rozpoczęły tańce i trwały do godziny 5tej zrana. (P.P.)

Warszawa d. 12 sierpnia.

NAYJAŚNIEJSZY CESARZ i KRÓL Jmć raczył Nayłaskawiey nadać szlachectwo Panu Karolowi *Rehan*, Naczelnikowi Urzędu Pocztowego w *Zalesiu*. (G.W.)

— Rząd, baczny na niedostatek bydła rogatego w tym roku, z powodu pomoru i klęsk wojennych w kraju wynikły, a zarazem troskliwy o przyniesienie pomocy rolnictwu, obmyślił, za pośrednictwem Banku Polskiego, skuteczne środki, aby na nadchodzący jarmark w dzień *S. Mateusza* w *Łowiczu*, i na następnych targach piątkowych w *Warszawie*, znaczna ilość bydła rogatego, w celu zaopatrzenia tak rolników, jako i rzeźników, znaydować się mogła; przyczem nawet w wypłatach za woły, do rolnictwa kupione, obywatelom wszelkie czynione będą ułatwienia. (G.W.)

— Smutna doszła nas wiadomość z Rzymu, że *Xiężniczka Dorota*, *Henryka* i *Teressa* z *Xiążat Czarłoryskich*; *Xiążat Lubomirskich* córka, w kwiecie młodości, po trzecztygodniowej gorączce nerwowej, d. 2 lipca r. b. żyć przestała. (G.L.)

AUSTRIA.

Wiedeń dnia 28 lipca.

Wczoraj, w piątek dnia 27 lipca, o w pół do 5tej z południa, NN. Cesarstwo Ichmość powrócili, w pożądanym zdrowiu, z podróży swojej, do Cesarzsko-Królewskiego zamku w *Schoenbrunn*.

N. Pan postanowieniem swoim z dnia 13 stycznia 1832, wydanem do wielkiego Kancelarza, *Hrabi Mitrowskiego*, raczył w miejsce *Franciszka Gindl*, Radcy nadw. i dotychczas. duchownego referenta przy połączonej C. K. kancelaryi nadwornej, mianowanego Biskupem *Bryńskim*, mianować nayłaskawiey Antoniego *Buchmayer*, Radcę rządowego niższej Austrii i proboszcza, duchownym referentem przy C. K. połączonej kancelaryi nadwornej, z charakterem i płacą rzeczywistego Radcy. (G.W.)

PRUSSY.

Berlin d. 25 lipca.

Kommissya, postanowiona w celu ułożenia prawodawstwa prass, jest wydziałem rady stanu: składa się z 6 ministrów stanu i jednego referenta *P. de Stagemann*. Ta kommissya pracuje z gorliwością, aby projekt ukończyć, który potem do Wiednia, a po otrzymaniu tam zezwoleniu do *Frankfortu* posłanym będzie. Cenzura jest podstawą tego projektu, który wyjątki tylko pojedynczym uprzywilejowanym stanom przyznaje, chociaż względem ostatniego punktu jeszcze zdania są podzielone.

— Dnia 29. —

Powszechnie dotąd biegają wieści o mającej wkrótce nastąpić zmianie ministeryum. Nie podpada żadnej wątpliwości, że ministrowie: wojny, publicznego oświecenia i spraw wewnętrznych, *Hacke*, *Alten* i *Schuckmann*, nie dłużej przy swych urzędach zostaną: albowiem dwaj pierwsi ciągle chorują, ostatni zaś, wiekiem nachylony, wkrótce od uciążliwych publicznych zatrudnień, oddali się do domowego zacisza. Lecz którzy mężowie ich miejsca zajmą, z pewnością nie można wiedzieć; głoszą, że wydział publicznego oświecenia ofiarowano Panu *Alexandrowi Humboldt*; lecz tenże wymówił się od przyjęcia tego urzędu. Wielu światłych ludzi utrzymuje, i nie bez przyczyny, że P.

de Nagler, nasz poseł przy sejmie związkowym w Frankfurcie nad Menem, otrzymał wydział spraw wewnętrznych; ten wybór byłby bardzo szczęśliwym, ponieważ Prussy liczą mało mężów, tak biegłych w praktyce, jak P. Nagler; udowodnił on tę zdolność, kierując zarządem poczt; jemu winniśmy, że ta gałąź wewnętrznego zarządu ze wszystkich w najbardziej kwitnącym znajduje się stanie.

— Dnia 30. —

Podług niezawodnych doniesień, zaciągnię nasz rząd wkrótce nową pożyczkę 10 milionów talarów. (G.C.)

Królewiec d. 29 lipca.

Dziś wieczorem przybył tu z Berlina J. K. Mość Xiążę August. (G.W.)

N I E M C Y.

Wyciąg z protokołu 26go posiedzenia Niemieckiego Zgromadzenia Związku z d. 19 lipca 1832 r. § 246, dotyczący się nadużycia druku, a szczególnie względem pism czasowych, wychodzących w Wielkiem Xięztwie Badeńskiem, pod nazwą: *Der Freisinnige i Wächter am Rhein*.

Uchwała. 1) Pisma czasowe, wychodzące w Wielkiem Xięztwie Badeńskiem: *Der Freisinnige i Wächter am Rhein*, zostają przez zgromadzenie Związku, na mocy danej onemu uchwały Związku z d. 20 września 1819 i 16 sierpnia 1824 powagi, utłumione i we wszystkich Państwach Niemieckich zakazane, jako też zakazane zostaje dalsze drukowanie tych pism.

2) Rząd Wielkiego Xięstwa Badeńskiego wzywa się przez swoje poselstwo, uchwałę tę natychmiast wykonać i o tem donieść.

3) W skutek tego, wydawcy pomianionych pism czasowych, mianowicie: Fryderyk Wagner, wydawca pisma *Der Freisinnige*, i Fr. Schlund, wydawca pisma *Der Wächter am Rhein*, nie będą w ciągu lat pięciu, a doto w żadnym Państwie Związku do redakcyi pism podobnych przypuszczeni.

4) Wszystkie rządy wzywają się do obwieszczenia i wykonania tej uchwały i doniesienia w ciągu 4rech tygodni o tem, co rozporządziły; nakoniec:

5) Rząd Wielkiego Xięstwa Badeńskiego w odwołaniu się do uchwały z d. 10 maja r. b. wzywa się, aby w 14 dniach udzielił przyrzeczonego na 18tém tegoroczném posiedzeniu, d. 24 maja, objaśnienia względem właściwego redaktora teraz utłumionego pisma czasowego *Der Wächter am Rhein*; i to objaśnienie rozciągnął do rzeczywistych redaktorów pisma *Der Freisinnige*.

Znany dziennikarz Jerzy Fein, aresztowany i przyprowadzony do Brunświku, miejsca swojego urodzenia, puszczony jest na wolność.

Numer dziennika *Der Freisinnige* z d. 16 z. m. został zabrany z powodu artykułu o nowej uchwale Związku. Dziennik *Der Wächter am Rhein*, za artykuł w tym samym przedmiocie, podobnego doznał losu, przyczem wynaleźć miano, jak *Dziennik Frankfortski* mówi, rękopism artykułu, wzywającego do gwałtowności, i uwięziono ucznia Köhler w Heidelbergu. — *Gazeta Manheimska* mówi: — „Moglibyśmy strapiionych zapewnić, iż rządy mają środki, i takie już poczyniły przygotowania, które nie każą się spodziewać rozruchów.” — *Gazeta Hannowerska* mówi o środkach, które każą wnosić o zamierzonym osiągnięciu niektórych południowo-niemieckich kontyngensów Związku.

Kassel dnia 1 sierpnia.

W skutek postanowienia Xięcia Elektora Heskiego i Współrządcy, wojsko zmniejszone zostanie do następującej siły: 10 batalionów piechoty, 8 szwadronów jazdy, 3 baterie artylleryi i jedna kompania pionierów i rzemieślników.

Dziennik *Witzenhauser wöchentliche Mittheilungen* zawiera, co następuje: — „Z Kassel dnia 5 lipca 1832. Nro 1591. Uchwała Elektorskiego Ministerium spraw wewnętrznych z d. 2 b. m. do liczby 5998, dotycząca się środków policyjnych, koniecznych w skutek zaburzenia w nowszych

czasach, i udziału do onych Polskich emigrantów. Postanowienie: Urzędowi Cyркуłowemu w *Witzenhausen* zaleca się niniejszém rozporządzić i ściśle w tym względzie przestrzegać, aby a) emigrantom Polakim, jeśli przybyli, nie pozwalając pobytu w tym kraju; lecz tam, gdzie w podróży swojej przez Hessyę Elektorálną do Francyi przybywają, przepisać niezwłoczny przejazd; b) tylko takim z Francyi do Polski powracającym wojskowym dozwolić przejazdu przez Hessyę Elektorálną, którzy będą w st. nie wykazać się paszportem, zawizdianym przez Cesarstwo-Austryackie lub Królewsko-Pruskie Poselstwo. (podp.) *Hassenpflug*.”

Karlsruhe 1 sierpnia.

Wielki Xiążę Badeński zniósł w dniu 28 lipca prawo o wolności druku, nadane przez niego Xięztwu dnia 28 grudnia r. b. Zgromadzenie bowiem Związku Niemieckiego uznało je za niezgodne z celami Zgromadzenia. W miejscu jego ustanowiona jest cenzura. Zniesione także zostało jawne postępowanie sądowe w przestępstwach wolności druku.

Drezno dnia 3 sierpnia.

Ogłoszone tu zostało w dniu 1 sierpnia postanowienie, mocą którego tak nazwany Voigtländzki Związek, wspierający wolność druku, ma być rozwiązany. (G.W.)

Frankfort d. 24 lipca.

Dziś powszechnie biega pogłoska, już od niejakiemu czasu rozgłoszona, że na naszym przedmieściu Sachsenhausen, wielki gmach, *Deutsches Haus* nazwany, do Cesarza Austryackiego należący, a brócony zostanie na koszarę, gdzie 500 Austryaków z związkowej warowni Moguncyi stać będą. Ci żołnierze mają być przeznaczeni dla szczególnej ochrony seymu związkowego.

Hannover dnia 31 lipca.

Nasz Vice-Król Xiążę Cambridge zamysła w tych dniach odwiedzić Króla Jmci Pruskiego w Berlinie.

Tajny radca wojenny de Bodenhausen, nasz poseł przy dworze Austryackim, przybył tu na urlop z Wiednia.

Monachium dnia 25 lipca.

Podług doniesień z Tyrolu stoi w tamtejszej stolicy Inspruck 10,000 żołnierzy na załodze, chociaż to miasto tylko 13,000 mieszkańców liczy.

— Dnia 28 —

Powszechnie głoszą, że Pan de Armanzperg robiący mu propozycyę, aby stanął na czele rządu greckiego, przyjął. Do sprawowania najwyższych urzędów dodani mu będą, pułkownik de Heidegger (w stopniu jenerała-majora) i radca stanu Maurer.

Akwisgran 29 lipca.

Dziś w nocy przejeżdżał przez nasze miasto poseł Króla Belgów przy dworze wiedeńskim, Baron de Loe z familią i z swymi podwładnymi, udając się na swój urząd do Wiednia.

Luxemburg d. 28 lipca.

Przy zaciągu 30,000 ludzi do wojska, teraz w Belgii się odbywającém, wypisano na W. Xięstwo Luxemburskie 3000 ludzi. (G.C.)

F R A N C Y A.

Paryż dnia 25 lipca.

Lord Granville miał dnia 23 b. m. długą naradę z Ministrem spraw zagranicznych, względem interesów Belgii i Hollandyi.

Messenger des Chambres donosi, że w nocy z 20 na 21 był wielki ruch wojska w *St. Cloud*. Z *Wersalu* wezwano karabinierów, a w *Sevres* czerwone ufany stanęli pod bronią. Minister spraw wewnętrznych przepędził noc w *St. Cloud*: spodziewano się, jak mówią, nowych zamachów przez Karolistów. W przeszłej nocy wojska tutejszego garnizonu, odebrały rozkaz trzymania się w pogotowiu na każde zawołanie; w koszarach przy ulicy zieloney rozdano ładunki. Na 24ty bowiem, oddawna zapowiedziane działanie Karolistów, miało wybuchnąć równocześnie z poruszeniem w *St. Cloud*; lecz, że to nie nastąpiło, i w innych miejscach musiano ich zaniechać.

Stychać, że Marszałek z kąpieli w *Montdor* powtórzył wniosek, już raz przed wyjazdem jeszcze uczyniony, a wówczas odrzucony, o mobilizacyą 300 batalionów gwardyi narodowej; lecz i tą razą Ministrowie, po długich rozprawach, wniosek ten odrzucili. Spodziewają się, że *Soult* za powrotem swoim będzie po raz trzeci wnosić ten projekt.

Dla zaradzenia natłokowi ludu podczas uroczystości lipcowych, urządzone rozmaite, ale równocześnie i w rozmaitych miejscach zabawy, aby podzielić tłumy ludów.

Byli Ministrowie *Karola X.*, uwięzieni w *Ham*, mają zamiar, jak słychać, podać na najbliższe posiedzenie Izby petycją o ich uwolnienie.

Z Angers 20 lipca.—Sąd przysięgziat przeglad zamku *la Roche*, nalezajacego do Hr. *Beaumont*. W srodku tego gmachu znaleziono skryty pokoy i piwnice, z ktorey przez drzwi tajemne przechodzi sie do psiarni. W piwnicy tey znaleziono 1130 ladunkow zrobionych z gazety wychodzacey w *Anjou* z roku 1831 i 1832, 333 nowych kul, barytkę prochu, 7 strzelb kalibru wojakowego, broń myśliwską, i 3 karabiny, ktore wszystkie prawie byly opatrzone w bagnety. Prócz tego, znaleziono kilka pistoletów, szabel, szpad, toporów saperskich i t. d. (*G.W.*)

Wczoraj rano wyjechał ztąd do Monachium Bawarski Posel przy naszym dworze. (G.C.)

— Dnia 26 —

Podług listów z *Madrytu*, trzecia i czwarta dywizya armii *Don Miguela*, miały odebrać rozkaz do głównego ataku wojska *Don Pedra*, które, potącawszy się z trzema półkami z *Vienry* przybyłymi, udało się do *Koimbrę*. Arcybiskup z *Braga* i kilka miast z jego dycezyi, wysłali deputacyą do *Don Pedra* z powinszowaniem jego przybycia i oświadczeniem dania mu pomocy. Podług listów z *Vittorii*, wojsko *Don Pedra* miało już zająć *Koimbrę*. Posel Portugalski w *Madrycie*, miał na mocy zawartego tajnego traktatu żądać posiłków od rządu Hiszpańskiego, które mu odmówione zostały.

Mówią, iż Marszałek *Soult*, wróciwszy do stolicy, ma się zająć organizacją 300 batalionów gwardyi narodowej ruchomej.

Podług *Constitutionnel*, rząd tutejszy nie odpowiedział dotąd na notę Rzeczypospolitey Haytańskiej, o zmniejszenie długu Francyi przynależnego podaną, lubo takowa już przed czterma miesiącami nadesłana była, chce bowiem pierwiej zasięgnąć w tey mierze zdania wierzycieli i osadników.

Podczas uroczystości lipcowych giełda w dniu 28 ma być zamknięta.

Zakonnicy, którzy dawniej oświadczyli, iż
bronić będą tronu, oyczyzny i wiary, usuwają się
teraz dla tego, że ustawy kościoła nie pozwalają
im przelew krwi.

Podług treści królewskiego rozporządzenia z 24 t. m., ma być prawo polowania w lasach krajowych na korzyść skarbu w dzierżawę wypuszczone.

Znaczne oddziały wojska, osobliwie jazdy, maszerują do Departamentów wyższego i niższego *Renu.*

Dziennik *Messenger* umieścił nadesłany artykuł, którego autor wyraża, iż Pan *Debose*, mieszkający przy ulicy *Rouquette*, robi wodę, która nieochybnie leczą chorujących na cholerę. Twierdzi daley, iż 3500 chorych na tę chorobę, zostało tą wodą przywróconych do zdrowia.

Dnia 15 b. m. zatknęto na wieży kościoła we wsi *Montaillon*, w Departamencie *Arriège*, białą chorągiew, i przyklepiono kartkę z napisem: — „Żadnych opłat od soli, żadnych opłat od wina, niech żyje Królowa *Berry*, która nas od nich uwolni, niech żyje *Henryk V!*”

— Dnia 27 —

Z liczby wojska wysłanego do *Algieru*, ztamtąd zwróconego do Francyi, wykazuje się, że armia okupacyjna w Afryce, zupełnie odnowiona

i w dwędnastób powiększoną została; składa się ona przeszło z 25,000 ludzi różney broni. Korweta *la Truil*, która przybyła dnia 18 b. m. z *Oran* do *Marsylii*, przywiozła wiadomość, że Beduinini otoczyli powyższe miasto, i Arabowie bardzo licznie się pokazują.

France nouvelle donosi, że Generał *Mina* znajduje się przy armii *Don Pedra* w Portugalii.

Jedno z tutejszych opozycyjnych pism donosi z *Rajony* z dnia 21 b. m. „Angielski tutejszy Agent handlowy, odebrał dziś o godzinia 4tej po południu przez kurjera z *Madrytu* depesze od tamiecznego Angielskiego Poselstwa; i listy prywatne. Tyle tylko dowiedzieliśmy się o treści tych depeszów, że interessa *Don Pedra* dobrze stoją, że w *Porto* i okolicy sprzyjają jego wyprawie, i że pod *Koimbrą* przyszło już do bitwy.” *Journal des Débats* utrzymuje przeciwnie, podług listów odebranych z *Madrytu*, że dnia 15 *Don Pedro* znajdował się jeszcze w *Porto*, organizując nowy korpus, po zém dopiero ma się udać ku *Lisbonie*. (G.W.)

Podpółkownika Grasse i kilku wojskowych francuzkich, stronników przeszłej dynastji, po rozruchach marsylskich zbiegłych do Hiszpanji; umieszczono w tamtejszém wojsku.

— Dnia 28 —

Gazeta *Temps* pisze: Dawne narody robiły ofiarę ze swych jeńców wojennych na grobach poległych obrońców oyczyzny; a nas niech na grobach lipcowych rycerzy wszystkie namiętności i wszelkie uczucia zematy wszystkich stronnictw, jako ofiara pogodząca, poświęcone będą.

Wczorajsze zaćmienie słońca, wydarzone w pierwszym dniu obchodzoney uroczystości, wzbudziło u niższej klasy ludu różne uwagi. Pan Panthier, młody literat i sławny orientalista, opisał je w osobney piśmci.

Podług gazety *National*, odkrył P. Gambart dyrektor marsylskiego obserwatorium, w dniu 18 lipca, o 11 godzinie wieczorem, małą nową kometę. Jest ona bez ogona, i bez teleskopu nie może być spostrzeżoną. Onegdaj tu uważali tę kometę astronomowie.

— Dnia 29 —

W Aix w Sabaudyi bawią teraz ex-mar-
szałek Bourmont, książę Raguzy, generał Colomb
d'Uranes, P. de Baydelles, były officer żandar-
mów, ci miewają częste schadzki.

Monitor udziela następujące wiadomości: Sądzą powszechnie, że woyska Don Pedra osadzą Lizbonę dnia 18 t. m., a nawet mówią, że Don Miguel rozpoczął swój odwrót ku Hiszpanii.

Marszałek Mortier powróci w pierwszych dniach września z Petersburga do Paryża.

Miedzy przedmiotami wysłanemi do Com-
piegne dla uroczystości zaślubin króla Leopolda
z księżniczką Ludwiką, znajduje się także obraz,
przedstawiający chrzest Króla Rzymu.

Od początku rozbrowienia, aż dotąd, oddano w Wandei 23,000 strzelb, pałaszy i t. d.

Zdaje się niepodpadać żadnej wątpliwości; iż na granicy wschodniej od Sedanu do Colmaru, obóz dla kilku dywizyj założonym zostanie. — Marszałek Gérard w tych dniach tam przybędzie, w celu połączenia na tym punkcie półków północną armię tworzyć mających. W tym samym czasie ma wyruszyć wojsko do granic belgijskich.

Pani Beaumont-Luxemburg, z rodzinami Montmorency, Bethune-Sully, i t. p. spokrewniona, umarła wczoraj na cholera. (G.C.)

Gazeta *France nouvelle* donosi: — „Otrzyma-
liśmy na koniec wiadomości o wyprawie do Por-
tugalii, za których rzeczywistość ręczyć możemy.
Don Pedro utworzył w *Porto* z weteranów dziewięć
batalionów wojska, z których 3600 wyruszyło na
przód i dnia 16 zajęło kilka stanowisk, esadzo-
nych wojskiem *Don Miguela*, którego jeden ba-
talion połączył się z korpusem *Don Pedra*, uda-
jącym się do *Suzao*. Kolumna ta ma z sobą 9
dział. Druga kolumna, z 2600 ludzi złożona, po-
szła do *Braga*. Dnia 17 *Ponte de Lima* osi-

(*)

dzzone zostało przez 500 ludzi z armii *Don Pedra*. Zresztą mnóstwo wychodźców Portugalskich przybyło do *Tuy*.

Przyspieszają tu wielkie przygotowania do wyjazdu Króla i jego rodziny do *Compiègne*.

U niejakiego *Fossard*, zegarmistrza, którego wraz z synem uwięziono, znalezione zostały 60 sztab złota, wartującego 72,000 franków.

Dziennik *Mémorial Bordelais* donosi, z listu daty 14 lipca z *Lisbony* odebranego, że *Don Pedro* 12go zajął *Koimbrę*, 13go *Pompel*, 14go miał być w *Leirii*, a w *Lisbonie* oczekiwany jest na 18 lub 20, i że cała jedna dywizya *Don Miguela*, z 12 tysięcy złożona, jest odcięta od reszty wojska.

Podług innych listów z *Lisbony* z dnia 14, miały to być oddziały 4tej dywizyi, pod wodztwem *Vice-Hrabi Sta Martha*, które się połączyły z *Don Pedrem*, a za ich przykładem poszedł 4ty półk jazdy wraz z Półkownikiem z *Torresvedras*.

Listy z *Madrytu* z dnia 20 lipca donoszą, że trzecia dywizya, która spieszyła do *Koimbrę*, ogłosiła Królową *Donną Maryą*. Jeden półk wier-ny *Don Miguelowi*, widział się być zmuszonym uciec do Hiszpanii. Nareszcie, że wojsko, które w *Figueira* wylądowało, udało się ku *Lisbonie*, gdzie także flotta na *Tag* miała w tymże czasie wpływać. Te wiadomości potrzebują jednak stwierdzenia. Inny list donosi, że już kilka prowincy oświadczyło się za Królową *Donną Maryą*. Z pewnością zaś utrzymują, że rząd Hiszpański, kazał się cofnąć swemu obserwacyjnemu korpusowi od granic Portugalii.

Mówią znowu bardzo o zaślubieniu *Donny Maryi* z synem naszego Króla *Xięciem Nemours*.

Dnia dzisiejszego rano nadesłane zostały depesze od *P. Durand de Mareuil*, Posła naszego w *Londynie*. W tymże czasie przywiózł *P. Pfeil* Radca Królewsko-Wirtemberskiej legacyi depesze, które mają być nadzwyczajnie ważne.

W 1830 roku rząd obstałował dwa obrazy, z których jeden ma wyobrażać przyjęcie *Xięcia Orleanu* na ratuszu przez *Jenerała Lafayetta*, a drugi oddanie sztandarów tutejszej gwardyi narodowej na polu marsowem, gdzie Król odebrał z rąk *Jenerała Lafayetta* chorągwie, takowe pojedyńczym legiom rozdawał. Podług *Gazette de France*, Król miał teraz oświadczyć swoje życzenie, malarzowi *Petitot*, aby zamiast *Jenerała Lafayetta*, jeden z członków rodziny Królewskiej był wystawiony.

Sprzedają tu rycinę, wyobrażającą *Xiężną Berry*, opatrującą ranę żołnierza, który podczas powstania w *Wandei* w utarcce pod *Chêne* był raniony.

Zwraca uwagę Paryżanów zdarzenie to, że dom, w którym ujęto złodzieiów, *Drouhin* i *Drouillet*, którzy w roku przeszłym skradli medale z Królewskiej biblioteki, położony jest przy ulicy nazwanej, ulica złych chłopców. W miejscach przez nich wskazanych w *Sekwanie*, w ciągu 4ch dni, znaleziono 1248 różney wielkości medalów złotych.

— Dnia 30 —

Hrabia Mornay, który z misją dyplomatyczną udał się był do Cesarza Marokańskiego, powrócił już od kilku dni, i miewa częste narady z Ministrami spraw zagranicznych. Słychać, że miał zawrzeć traktat handlowy z tem państwem.

Z rozbrojenia *Wandei*, wpłynęło już do *Nantes* przeszło 22,000 rozmaitej broni.

Słychać, że Król *Leopold* zaraz po ślubie uda się z dostojną swoją małżonką do Anglii, gdzie zamek *Clermont* ma być dla niego przygotowany. Mówią, że z powodu zaślubin *Xiężniczki Ludwiki* z Królem *Leopoldem*, miasto *Paryż* wyposaży znowu 16 córek rycerzów *Lipcowych*, z których te będą miały pierwszeństwo, które się będą chciały zaślubić z synami gwardystów, którzy w dniach 5 i 6 lipca zginęli lub ranionymi zostali.

Monitor umieścił list prywatny z *Cherbourg*a

pod datą 25 b. m.: — „Nasz port, który przez długi czas był próżny, nowego teraz nabrął życia. Prócz fregaty *Ariane*, która tu była uzbrojoną, przybyły fregaty: *Resolue*, *Medée*, Korwety: *Melagre*, *Pendymion* i t. d. inne okręty, między którymi liniowy, kilka wielkich fregat i t. p. są wkrótce spodziewane, cel tego zbierania okrętów nie jest z pewnością wiadomy, korweta *Melagre* wypłynęła przed kilku dniami ku brzegom *Hollandyi*. Nie wiadomo jest, kto będzie tą flotą dowodził, domyślają się jednak, że *P. Ducrest de Villeneuve*.

Podług *Echo de la frontière*, *Valenciennes* i inne pobliskie fortece, zaopatrywane są zbożem i sianem.

— Dnia 31 —

Postanowieniem Królewskiem z dnia 28 b. m.: Marszałek *Soult* po powrocie z kąpieli na nowo umocowany został do podpisywania w Ministerstwie wojny.

Uroczystości *Lipcowe* bardzo spokojnie się odbywały.

Według *Journal du Commerce*, wojska nasze miały otrzymać rozkaz koncentrowania się nad *Renem*.

W *Lyonie* z podwojoną usilnością pracują nad fortyfikacyami.

Do dnia 27 b. m. i r. umarło na cholera w *Paryżu* w ogóle 16,515 osób. (G.W.)

Hr. Chaptal, *Par Francyi*, członek akademii umiejętności i był minister spraw wewnętrznych, umarł onegdaj.

Tutejszy komendant placu, *jenerał-major baron Darrille*, posunięty został na stopień *jenerała-porucznika*.

Xiążę Dalberg, *Par Francyi*, odjechał stąd przez *Strażburg* do Niemiec.

Podług telegraficznych depeszy z *Bordeaux*, ohchodzone tam rocznicę *lipcowych* dni przez świetną rawiją, w której przeszło 10,000 wojska i gwardyi narodowej udział miało.

Deputacya z ludzi, co bastylę szturmowali, na których czele *jenerał-porucznik Hr. Hulín* się znajdował, wręczyła Królowi podczas onegdajszej rewii adres.

Ponieważ *półkownik 4tej legii tutejszej gwardyi narodowej P. Sedillot*, złożył swoją posadę, toż samo uczynił *podpółkownik P. Chapuis*, dla zniweczenia wieści, jakoby pierwszego spowodował do dymissyi dla tego, aby sam pozyskał posadę *półkownika*. (G.C.)

— Dnia 1 sierpnia. —

Wiadomość o śmierci *Xięcia Reichstadt*, dopiero wczoraj przed południem tu przybyła, z którą *Hr. Sebastiani* udał się natychmiast do *St. Cloud*, aby o tem Króla zawiadomić.

Wczoraj *Xiężna Braganza*, jako w dzień jej urodzin, zaproszoną została z Królową *Donną Maryą* na obiad do *St. Cloud*. — *Cholera* coraz bardziej się zmniejsza w stolicy, wczoraj umarło tylko 44 osób.

Dopiero w przyszłą niedzielę, to jest, d. 6, Król z familią wyjedzie do *Compiègne*.

Przy zbliżający się rocznicy wstąpienia na tron, udzielił Król ułaskawienia dla 56 więźniów w domu kary i poprawy w *Riom*.

— Dnia 2 —

Król w towarzystwie *Xiążąt Orleanu* i *Nemours*, jako też *Marszałków Soult* i *Gérard*, oglądał fortyfikacje, zacząwszy od *Vincennes*, aż do *Montmartre*.

Gazette de France zaprzecza rozszerzonej wieści, jakoby między Hiszpanią a *Francją*, formalne przerwanie komunikacyi nastąpić miało. (G.W.)

ANGLIA.

Londyn dnia 25 lipca.

Król *Jmć* mianował *PP. Halt Mackenzie* i *Henry Ellis* członkami rady tajney.

Flota *Admirała Malcolm*, w *Cove* zostanie znacznie powiększona; przyłączone będą okręty liniowe *Talavera*, *Caledonia*, *Britannia* i *Xiążę Rejent*, fregata *Vernon* i parowy okręt *Dee*; przeznaczenie tej floty nie jest jeszcze wiadome.

DODATEK.

Wilno dnia 8 Sierpnia r. s. 1852 roku.

W miesiącu wrześniu spuszczoney będzie z warstatu w *Pembroke* nowy o 120 działach okręt nazwany *Royal William*.

Liczba woysk *Don Pedra* podług tutejszych gazet ma wynosić tylko 11,000. Armia ta, mówi *Courrier*, nie ma żadney kawalerii. Spodziewają się jednak, że dezercya z woyska *Don Miguela*, ochotnicy i milicya, pomnożą znacznie tę armię.

Podług doszłych wiadomości z różnych hrabstw, spodziewają się w Anglii bardzo obfitych żniw.

Dziennik *Sun* donosi, że w towarzystwach wojskowych mówią o powiększeniu naszego wojska o 10,000 ludzi.

— Dnia 27 —

Gazety prowincjonalne donoszą, że *Xiążna Berry*, ma się teraz na wyspie *Guernsey* znajdować, gdzie wiele jej stronników zgromadziło się około niej.

— Dnia 28 —

Dziennik *Globe* donosi: „Konferencya naradzała się wczoray nad odpowiedzią Króla Hollenderskiego. Spodziewamy się, że układy przyjdą wkrótce do skutku. Rząd Hollenderski, przekonany o bezużyteczności dłuższego oporu Wielkim Mocarstwom Europy, przystąpił, jak mówią, do przyjęcia 24 artykułów, uznania Xięcia *Leopolda* Królem Belgów i ułożenia się z nim bezpośrednio względem muiej ważnych punktów traktatu.

Pan *Charles Bagot* po swym powrocie z *Hagi*, miewa prawie codziennie narady z ministrem spraw zagranicznych.

Podług *Hof-Journal*, miała w przeszłym tygodniu *Xiężna Berry* znajdować się incognito w Londynie. Zapewnia także ten dziennik, że w *Clermont* czynią przysposobienia do przyjęcia znakomitej osoby.

Dziennik *Globe* donosi, że odebrane listy z *Bilbao* zawierają rozgłoszoną wiadomość o przejęciu dwóch całych pułków *Don Miguela* na stronę *Don Pedra*.

Słychać, że, jeżeli nie zajdzie ważny jaki wypadek, parlament ukończy swe czynności z dniem 10 sierpnia. (G.W.)

Królewskiemi rozporządzeniem z dnia 21 lipca, zostają Pan Ch. Grant, wice-hr. Goderich, Melbourne i Palmerston, hrabia Grey, P. J. C. Spencer (lord Althorp), PP. Wynn, J. Sullivan, Rob. Grant, H. Ellis, Holt Mackenzie, R. Gordon i T. B. Macauley, mianowani kommissarzami do wschodnio-indyjskich spraw.

Globe pisze, że francuzka flotta przeszłego czwartku koło Boulogne płynęła, udając się do Skaldy.

— Dnia 29 —

Potwierdza się wiadomość przez gońca tu onegdaj przybyłego o zajęciu przez woyska *Don Pedra* miast *Koimbr* i *Aveiro*. (G.C.)

Times powtarza wiadomość onegdaj przez *Courrier* udzieloną: że *Aveiro* i *Coimbra* przez woyska *Don Pedra* zajęte zostały. (G.W.)

W dniu 23 b. m. była w Edynburgu wielka uroczystość, na której nadzwyczajna liczba widzów tak z miasta, jak z przyległych okolic się zebrała. Był to dzień, w którym Xiążę *Buccleugh* tamecznemu królewskiemu towarzystwu strzeleckiemu wręczył nowe chorągwie, jako podarunek J. K. Mości. Między przytomnymi zagranicznymi widzami, znajdował się także młody Xiążę *Bordeaux*. Witczorem dał Xiążę *Buccleugh* świetną ucztę.

Przybył tu okręt z *Quebeku*; passażerowie, znajdujący się na pokładzie tego okrętu, wystawiają okropny obraz zniszczeń, jakie cholera w *Quebeku* zrzadziła. Domy, składy towarów i sklepy zamknięte, w celonym urzędzie zostało tylko dwóch urzędników przy życiu; ludzie umierali po większej części na ulicy, wielki brak lekarzy czuć się daje i t. p.

— Dnia 31 —

Pełnomocnicy pięciu Mocarstw, odprawili

wczoray w biurze spraw zagranicznych kilkogodzinną naradę.

Z *Dower* donoszą z dnia 29 t. m., że naczelny wódz armii, lord Hill, odprawił z całą załogą przegląd na wzgórzach i był zupełnie zadowolony z dobrej postawy wojska.

— Dnia 3 sierpnia. —

Podług urzędowych doniesień, woysko *Don Pedra* dnia 23 zeszł. miesiąca stoczyło walną bitwę w bliskości *Porto*; w której woyska *Don Miguela* pobite, częścią w niewolę zabrane, częścią rozproszone zostały; artyllerya, amunicya, broń i wszelkie sprzęty wojenne dostały się w ręce zwycięzców. — Ta wiadomość potwierdziła się zupełnie przez urzędowy raport, który odebrał pierwszy lord admiralicyi Sir James Graham, od Sir Tomasza *Trowbridge*, dowódcy naszej eskadry przed *Duero*. (G.C.)

RZECZY NIDERLANDSKIE.

Haga dnia 27 lipca.

Woysko nasze w obozie pod *Reyen* wykonywało różne manewry w obecności Xięcia *Oranii* i jego Dostoyney Małżonki, podziwiano postawę i zręczność narodowego wojska.

— Dnia 28 —

W nocy z d. 24 b. m. rząd tutejszy wysłał kuryerów do *Londynu* i innych stolic, z odpowiedzią swoją na odebrane ostatnie akta Konferencyi Londyńskiej.

Gazeta Belgijska *Papillote* czyni uwagę, że *Mastrycht* jest obleżony od Belgijszyków, a Belgia trzymana w obleżeniu od Konferencyi.

— Dnia 29 —

Co się tyczy rozpoczęcia na nowo kroków nieprzyjacielskich, o których tu biega pogłoski, możemy zapewnić, mówi *Nowy Amsterdamski Courant*, że w rządzie tutejszym żadney o tém nie było wzmianki, owszem wszystko zapowiada prędkie ukończenie interesów naszych z Belgią.

— Dnia 31 —

Dnia onegdajszego o godzinie 7mej w wieczór przybył Król do *Bredy*, skąd w dalszą udał się podróż do *Tilbourg*, gdzie odprawi przegląd pierwszej dywizyi. Mieszkańcy *Bredy* udali się także do obozu, aby przy mustrze wojska, widzieć swego ukochanego Króla.

— Dnia 1 Sierpnia —

Słychać, iż dnia onegdajszego w wieczór przybyły bardzo pomyślne wiadomości od Konferencyi Londyńskiej, które natychmiast odesłano sztafetą do Króla. Spodziewamy się coraz bardziej, prędkiego ukończenia interesów Belgijsko-Hollenderskich. Z tego podniosły się na dzisiejszy giełdzie papiery Hollenderskie i stały się przedmiotem spekulacyi. Również papiery Francuzkie i Angielskie są poszukiwane.

W *Amsterdamie* zrobiono postrzeżenie, że od czasu, jak się zjawiła cholera, rosa poranna na roślinach w tamecznych ogrodach, zamiast zwyczajnie płynną bytć, jest olejno klejowata.

Nie tylko Hollenderskie, ale Francuzkie i Angielskie papiery podniosły się na naszej giełdzie, w skutku coraz bardziej upowszechnianych wiadomości, iż sprawa Belgijsko-Hollenderska, bliską już jest ukończenia. Sztafeta, która tu onegdaj od Konferencyi w *Londynie* nadeszła, utwierdzać się zdaje te pogłoski.

Bruxella dnia 28 lipca.

Dziś o godzinie 7mej rano Król w towarzystwie Wielkiego Marszałka, Wielkiego Koniuszego, Jenerała *Han*, Półkownika *Prisse* i doktora *Lebau* wyjechał do *Leuttich*, skąd we wtorek ma powrócić do tutejszey stolicy.

Nowy poseł francuzki hr. *Latour-Maubourg*, przybył tu dnia wczorayszego.

— Dnia 30 —

Pan *Adair* oczekuje dziś na ważne depesze z *Londynu*, o których mu wczorayszy kuryer wzmiankował. Po otrzymaniu tej wiadomości, udał się Pan *Adair* do wydziału spraw zagrani-

cznych, gdzie i P. Tallenay znajdował się; po-
czém P. Maulenaere zwołał radę ministrów, na
której P. van de Weyer był przytomny.

Jenerał Niellon i P. Ehs van Brouckère po-
wrócili tu wczoraj z Paryża. (G.W.)

— Dnia 31 —

Gazeta *Politique* zawiera co następuje: „W
sobotę przybył francuzki bryg wojenny przed
Boulogne, wysłał swoje czółno do lądu i zabrał
wszystkich rotmanów z portu; pytano się którym
znana była żegluga na Skaldzie, i tych zatrzyma-
no, a resztę odesłano. — Potém posłano rozkazy do
maytków w Ambleuse, Calais i Dunkirchen, wzy-
wając również tych, którzy znali głębokość wo-
dy w Skaldzie. Wszyscy przybyli w niedzielę, i
udali się na pokład brygu. Okręt popłynął na
zachód w kierunku ku Cherbourgowi; mówią iż
się francuzka z angielską flotą połączy.

— Dnia 1 Sierpnia —

Król powrócił wczoraj do Bruxelli w to-
warzystwie swego brata i obódwóch synowców,
i udał się wieczorem z swojemi wysokimi gości-
mi do zamku Laeken.

W przyszłą niedzielę ogłoszona będzie pu-
blicznie zapowiedź Króla na tutejszym ratuszu
w zwyczajnej formie. — Król ratyfikował kontrakt
ślubny, podpisany w Paryżu dnia 28 z. m. P. Mos-
selmann synowiec P. Lehon, odjechał wczoraj do
Paryża z ratyfikacją. Zaślubiny przeznaczone na
9 b. m. jako w rocznicę wstąpienia na tron Kró-
la Jmci. (G. C.)

Podług *Emancipation*: „Hrabia Lalaing, któ-
ry w pewnej misji wysłany był do Wiednia,
miał otrzymać od Xięcia Meternicha zapewnie-
nie, że Pełnomocnik naszego Dworu bardzo do-
brego przyjęcia od Cesarza Franciszka spodzie-
wać się może, i że zaraz po jego przyjeździe, Po-
seł Austriacki do Bruxelli wyprawiony zostanie.
Na tę wiadomość podróż do Wiednia Barona Loe
i jego świty ostatecznie postanowiono.

Jedni utrzymują, że Król Hollenderski przy-
stąpił zupełnie do 24 artykułów traktatu, inni
przeciwnie, że wszystkie warunki 67 protokołu
odrzuca. (G.W.)

Amszterdam d. 28 lipca.

Tutejsza gazeta *Handelsblad* pisze: „Odbie-
ramy tu następujący list ze źródła tak godnego
wiary, iż nie wahamy się ręczyć za prawdę: od-
powiedź, którą rząd nasz posłał we wtorek na o-
statnie przełożenia Konferencyi, jest taka, iż bę-
dzie nader przyjemną dla każdego miłośnika po-
koju, i teraz można się spodziewać ułatwienia spra-
wy Belgijskiej w dobrym sposobie. Odpowiedź
ta obstaje wprawdzie jeszcze przy projekcie z d.
30 czerwca, lecz bardziej dla formy: bo z dru-
giej strony obeymuje przyzwolenia, które się bar-
dziej do żądań Konferencyi zbliżają. Mocarstwa
niczego nie pragną, jak ułatwienia sprawy Hol-
lendersko-Belgijskiej. Jeśli odpowiedź nasza Kon-
ferencyi nie jest tego rodzaju, aby ją przyjęto
bezw warunkowo, można przecie mieć niepłonną
nadzieję, iż postępując drogą zbliżenia się, nastą-
pi ułożenie się względem spornych jeszcze oko-
liczności, i że Belgia, pomna na własne swoje po-
łożenie, nie będzie czyniła znacznych przeszkód.”

(G.W.)

Leodyum d. 28 lipca.

Panujący Xiążę Sasko-Koburski, brat Kró-
la, przybył tu wczoraj w towarzystwie dwóch
synów i wysiadł w angielskim pawilonie. (G.C.)

H I S Z P A N I A.

Madryt dnia 17 lipca.

Minister spraw zagranicznych, pierwszy Se-
kretarz Stann, Hr. Alcudia, przesłał Prezesowi
Rady ogólnej lekarskiej rozkaz Królewski, pole-
cając rozestanie go po wszystkich prowincjonal-
nych władzach zdrowia, jak następuje: Król Jmó,
Pan nasz najmiłościwszy, rozkazał, ażeby przepisy,
wydane względem zdrowia, były z największą ści-
słością dopełniane; aby każdy kto z miejsc zara-
żonych cholerą, lądem lub morzem wprowadzi
potajemnie towar jaki, został natychmiast rozstrze-

lany, towary spalone, a majątek, jeżeli jaki ma, na
skarb zabrany. Prócz tego Najjaśniejszy Pan roz-
kazał raczyć, iżby przybywający z miejsc zara-
żonych, dopiero przez granicę byli przepuszczeni,
gdy dopełnią przepisów względem cholery wy-
danych, i nadto gdy pozostawiają za granicą swe
rzeczy, które cholerę przyciągają.

Król Jmó dnia onegdajszego wstał z łóżka,
w którym go podagra trzymała.

W Oporto został w imieniu Królowej Maryi
utworzony rząd, na którego czele stoi Don Pedro;
ze wszech stron przybywają deputacye.

— Dnia 19. —

W gabinecie panuje wielkie rozdwojenie. Mi-
nister skarbu Pan Ballasteros żąda uwolnienia od
urzędu, a to w skutek planów Pana Alcudia, ra-
dzie gabinetowej przełożonych. Za przykładem
Pana Ballasteros, poszli dyrektor kassy umorzą-
cey, potém margrabia de Casa Irujo, P. Burgos i
oi wszyscy, którzy wprawdzie od r. 1823 za spra-
wą teraźniejszego Króla się oświadczyli, ale syste-
matowi apostołskich ustawicznie się sprzeciwiali.

Nowa portugalska, z 145 artykułów składa-
jąca się konstytucya, została także w języku hi-
szpańskim wydrukowaną, i w wielokrotnych e-
xemplarzach jest w obiegu.

W Estremadurze jest wojskowa junta, usta-
nowiona celem ścisłego uważania granicy Portu-
galskiej. Jenerał kapitan St. Juan ma tam naczelne
dowództwo. (G.W.)

T U R C Y A.

Liwna d. 7 lipca.

Potwierdza się wiadomość, że Banyaluka pod-
dała się Mahmudowi Paszy, jako Wezyrowi prawego
rządu, a kapitan Imzaga Suwazlich znikł; niewia-
domo jeszcze, czy zginął, lub się też gdzie ukrywa.

Donoszą z Serejewy, że gdy Mahmud Basza,
za rozkazem Sultana, chciał w tém mieście wybie-
rać rekruta do regularnego woyska, mieszkańcy
tegoż miasta wystali 4 Deputowanych z oświad-
czeniem, że tego nie dozwolą; za co rozgniewa-
ny Pasza Deputowanym głowy pościąć, a do mia-
sta artylleryi ognia dawać rozkazał; tym sposo-
bem zniewolił mieszkańców do zupełnego podda-
nia się rozporządzeniom Sultana. (G.W.)

Konstantynopol dnia 10 lipca.

Naczelnik jednego tutejszego greckiego do-
mu kupieckiego (obey poddany), został w tych
dniach aresztowany i do Azji na wygnanie skaza-
ny. Utrzymują, że jego europejska korespon-
dencya, której osnowa widocznie zamach prze-
ciw Turcyi okazywała, dała powód do tego środka.

Układy względem oznaczenia greckich gra-
nic na statym lądzie, szczęśliwy osiągnęły skutek.
Porta za pieniężne wynagrodzenie, przystąpiła do
propozycyi Londyńskiej Konferencyi. Jednak-
owo względem treści zrobionego traktatu, nie mo-
żna jeszcze dokładnych dowiedzieć się szczegółów.

Ibrahim Pasza coraz większe robi w Syryi
postępy; 16,000 woyska stoi już w bliskości A-
leppu, i zagraża owemu miastu. (G.C.)

O g ł o s z e n i a.

1 Od Kommissyi Wileńskiego Kommissa-
riatskiego Depo ogłasza się, iż życzący podjąć
się dostawy dla znajdujący się w mieście Bia-
łostoku wojskowego szpitala na 150 ludzi etato-
wych chorych niżej wyrażonych, zapasów, mate-
ryałów i mycie bielizny z zawarciem kontra-
ktu na jeden lub dwa lata, raczyli przybyć do
tey Kommissyi na targi czwartego i na prze-
targ ósmego dnia następującego miesiąca listopa-
da teraźniejszego tysiąc ośmset trzydziestego dru-
giego roku z prawnymi ewikcyami, i o prawie
swoim na wejście do podradów świadectwami,
lub z takowemi aktami raczyli przystać upeł-
nomocnionych plenipotencyami — Podjęcie się
dostawy zostawuje się do woli każdego życzące-

go jednego, dwóch lub więcej, z następujących **dziwięciu oddziałów** a mianowicie:

1szy Oddział: za pud: bułek pszennych, miodu patoki, mąki owsianej, pszennej, soli, krup: owsianych, ięczmiennych; za funt: krup: perłowych, smoleńskich, pszennych, za pud: srodu ięczmiennego, grochu, siemienia konopnego, ięczmienia czyszczonego, patoki cukrowej.

2gi Oddział: za pud: mięsa wołowego, masła krowiego, sadła wieprzowego; za funt: łoiu wołowego, baraniego, masła krowiego, oleju konopnego makowego, orzechowego, oliwy; pęcherzy wołowych za sztukę; za funt: cielęciny, baraniny, styunki suszonej za pud, kur bitych za sztukę.

3ci Oddział: za wiadro: kapusty kwaszonej półbiałej, ówikły kwaszonej; za pud: cebuli zielonej, cebuli rzepkowanej, chrzanu korzeni, zieloniny świeżej; pieprzu czarnego za funt, marchwi korzeni za pud, gorczycy czyli gorczycznego siemienia za funt; czosnku za pud, chmielu za funt, mięty niemieckiej za pud; za funt jagód świeżych: berberysu, winogron niedórzających, wiszeń, brusznic, jeżyn, porzeczek czarnych, żurawin za czetwiert, soku cytrynowego zasztos, jagód iadłowcowych za pud, za funt: herbaty zwyczajnej, maykonu, szałwii.

4ty Oddział: za wiadro piwa, drożdży za garniec, za wiadro wódki, octu winnego, octu zbożowego, wina reńskiego, portweynu, zbitni za szklankę, wina winogronnego za butelkę.

5ty Oddział: mleka krowiego za wiadro, iay kurzych za secinę.

6ty Oddział: cukru melissu za funt, za pud: mydła kulistego, mydła czarnego smolistego, świec łojowych; za funt: za arszyn łubków kwadratowych, krochmalu białego, laku N. 1go, N. 2go, N. 3go, nici: białych, surowych; smoły czarnej, smoły żywicy za pud, dziegieciu za pud, tytuniu w liściach za funt; żółci wołowej za funt, za rezę papieru do pisania: białego, Nru 1go, 2go, szarego Nru 3go, tektury, bibuły, galasu za funt; atramentu galasowego za butelkę, piór do pisania gęsich za sto; owsa za czetwiert; za pud: siana, kredy, wapna palonego, słomy żytniej, otrębi pszennej; szpilek mosiężnych za secinę; taśmy płóciennej za arszyn; trun za sztukę; psiey skórki białej za sztukę, wienikow brzożowych za secinę, mioteł brzożowych za sztukę; za funt wosku żółtego, smołki do kadzenia, siarki, starzyzny płóciennej za pud, igieł za sto; pjawek żywych za sztukę; węgli brzożowych za czetwiert; flaneli za arszyn; klejanki parusinowej za arszyn, koperwasu za funt.

7my Oddział: za sążeń dREW iednopolannych brzożowych z olchowemi i trzypolannych sosnowych z jodłowemi.

8my Oddział: pobielanie miedzianych naczyń za pud.

9ty Oddział: dla mycia szpitalowej brudnej bielizny, praczek i potażu.

Zarządzający Kommissyą:

4 klasy Ałtufjew.

6 klasy Szenhelidzew.

7 klasy Broziński.

W obowiązku Sekretarza Truchaczew.
Sekretarza pomocnik Isko. (984).

1 Roku 1852 miesiąca augusta 1 dnia, oświadczenie Imieniem niżej podpisanego zanosi się przeciwko Starozakonnemu Mortchela

Leybowicza Preńskiego z następnego powodu: niżej podpisany wspólnie z bratem posiadając w mieście Grodnie dwupiętrowy młyn mrowany i o swobodności takowego w roku jeszcze 1824 februaryi 5 dnia za Nrem 174, 175 i 176 mają wydane trzy świadectwa, każde na rubli srebrnych 500 oycowi żałęcego protestującego się Janowi Dietrychowi, takowe wręczył przy plenipotencyi w roku terażniejszym mca maja wydany i przyznany Star. Mortchelowi Preńskiemu, a jakowe miały być wkrótce i w każdym czasie powróconemi — Gdy wszakże obżalny dotąd takowych świadectw niepowraca; gdy świadectwa te oycowi służące przez żałęcego samojednego bez zaprzenia się brata rodzzonego użyte na żaden przedmiot być nie mogą, dla tego protestujący się ośaję i zniozemniając Mortchelowi owoi Leybowiczowi Preńskiemu plenipotencyą w roku terażniejszym mca maja wydaną nieważność świadectw trzech powyższych ogłaszając ostrzegam każdego, aby w żadne nkłady na conto rzeczonych świadectw niewohodził — Jakowe oświadczenie zamierzając podać do Gazet Kuryera Litewskiego podpisuję, Konstanty Dietrych Podkancellarzysta.

Roku 1852 miesiąca augusta 1 dnia; przed Aktami Sądu Powiatowego Grodzieńskiego stanawszy obecnie W. Konstanty Dietrych, takowe oświadczenie dla wpisania do protokołu potocznego podał, i własnoręcznie w tymże protokole podpisał się — Oczem Sąd Powiatowy Grodzieński przy wyciśnieniu Urzędowej pieczęci zaświadcza: Sędzia Dziekoński.

Regent Kazimierz Kronoz.

(987).

1 W domu Wileńskiego Głównego Duchownego Seminarium przy Sawicz Ulicy, odbywać się będzie arana dnia 16 t. m. sierpnia licytacya, na dostarczenie dla tegoż Seminarium drzewa opałowego 400 sążni trzy-arszynowych w jedno polano od 12 wierzkow, t. j. brzożowego sążni 200 i tyleż sosnowego. Życzący należec do takowej licytacyi zechcą przybydź do pomienionego Seminarium na czas oznaczony. Sekretarz Antoni Potocki. (778)

2 *Wedle Ukazu JEGO IMPERATORSKIEY MOŚCI Samowładnącego Całą Rossyą etc. etc. etc.*

Urodzonym: Józefie z Billewiczów Czechowiczowej Prezydentowej Granicznej Powiatu Oszmiańskiego, Samuelowi Wołkowi b. Prezydentowi tegoż powiatu, Alexandrowi Olenzkiemu b. Podkomorzemu Wołkowyskiemu, Alexandrowi i Johannie Bugielskim Tytularnym Sowietnikom, Antoniemu Maleckiemu Regentowi Sądu Kommissyi Radziwiłłowskiej, X. Dominikowi Mogilnickiemu Przełożonemu i całemu Konwentowi XX. Franciszkanów Holszańskich, X. Marcellemu Urbowiczowi Przełożonemu i wszystkim XX. Franciszkanom Narwiliskim, Wiktorzy z Czechowiczów Lewoniewskiej Komornikowej Powiatu Wileńskiego, Sukcessorom ś. p. Petronelli Jankowskiej, Felixowi Lewandowskiemu, Sukcessorom zesłego Teofila Żylińskiego, Michałowi i Jerzemu Kodziom, Józefowi i Franciszce Orlickim, Maciejowi i Annie Woytkiewiczom, Danielowi Husarzewskiemu, Wincentemu i Barbarze Lawdańskim Rejentom Granicznym Wileńskim, Fi-

lipinie Iskrzyckiej Sowietnikowej Rządu Gubernialnego Wileńskiego, Jędrzejowi Sniadeckiemu Sztatskiemu Sowietnikowi i Kawalerowi, Janowi Borsukowi, Józefowi Karczewskiemu Sędziemu Granicznemu Oszmiańskiemu, Felicyannie Podhereckiej i potomstwu zesłego Antoniego Podhereckiego, Piotrowi, Kazimierzowi i Michałowi braciom Koreywow, Antoniemu Torczyńskiemu Kapitanowi był. woysk Polskich, Starozakonnemu Lewinsonowi Szymelowi, Teodorowi Wańkowiczowi b. Podkomorzemu Oszmiańskiemu, Antoniemu Piotrowiczowi Sędziemu, Teressie Witulskiej b. Sędzinie Ziem. Oszm., Kazimierzowi i Antonielli z Przoiszewskich Czechowiczom b. Mar. Oszm., Marcellem Szakszcie Sędz. Guber. Gran. Wileń., Krzysztofowi Szkrzydlewskiemu Kapitanowi b. woysk Polskich, Starozakonnemu Mendelowi i Abrahamowi w stopniu Łaszczewskich, Józefowi Marzeckiemu, Oliwierowi Kupcowi Wileńskiemu, Starozakonney Klaczkowej też Kupcowej Wileńskiej, oraz dalszym różnego tytułu Kredytorom i Pretensorom. Pozew Edyktalny przed Sąd Taxatorsko-Exdywizorski w majątku Hołoblewszczyźnie w Powiecie Oszm. ustanowiony, z instancji Urodzonego Franciszka Czechowicza b. Prezydenta Granicznego Oszmiańskiego, wynosi się *Oto:* Za Dekretem remissyjnym Sądu Powiatowego Oszmiańskiego, roku teraźniejszego 1832 stycznia 29 dnia zapadłym, Sąd Taxatorsko-Exdywizorski na rozdział Żałgi i jego żony funduszu naznaczony, do majątku Hołoblewszczyzny w Powiecie Oszmiańskim położonego zjechawszy, po spełnieniu czynności pierwszemu zjazdowi właściwych i przeznaczeniu administracji dekretem swoim tegoż roku apryla 19 dnia, komportacją i kopią spraw przeznaczył, oraz dzień 3 augusta na rozbiór sprawy konkursowej determinował. Stosownie do zamiarów takowego dekretu, Żałga pozywa Obżalanych do tegoż Sądu w *Prośbach:* O wyexpedjowanie z posessorami tradycyjnymi aktów inkwizycyi, kalkulacyi, a z zastawnymi weryfikacyi; o skassowanie niesłusznych, nieprawnych i bezdowodnych pretensyj, a prawym tylko wierzytelom o wydział sched w taxie wieczystej w miarę piątego procentu. Ponieważ okaże się z kalkulacyi, że Obżalowana Iskrzycka, nie tylko całkowicie należność swoją wybrała, lecz znacznie do masy z tego względu zawinia, więc na onej summy z procentami i expensami na rzecz teyże masy wskazania — O znikczemnienie wszelkich ultymarnych konwicyj, wskazów i przezysków — o bliższość do dowodu i odwodu — oraz o przepisanie właściwych reguł i zaskutecznienia tego, co rozdzay sprawy konkursowej wymagać będzie. Z P. Ż. (982)

2. W Mohilewskiej Izbie Powszechney Opieki z powodu nieopłacenia przez obywatela Józefa Sakowicza długu, przeznaczony na sprzedaż majątek jego położony Klimowieckiego powiatu, w folwarku Białym Kamieniu dwornych 4, we wsiach Dryszczewie 15 i Dorożkowie 25, w ogóle 44 rewizyjnych męskiej płci dusz, z należącą ziemią i pańskim zabudowaniem, oceniony 7,500 rubli, jakie zaś będą przezna-

czone terminy, o tém uwiadomiono będzie osobno przez wydrukowanie w gazetach ogłoszeń. Sekretarz Radzca Honorowy Sofronowicz. Kancelarzysła Rymski Korsakow. (972)

3. Do wydania sposobem pożyczki znaydować się będzie w Izbie Skarbowej Grodzieńskiej z summ należnych funduszowi Edukacyjnemu 22,080 rubli srebrem. Izba Skarbowa ogłasza, iż takowa summa może być wydana na oblig z ewikcyą ustawami Banku naznaczoną od dnia 1 listopada teraźniejszego roku — 27 julii 1832 roku.

Sowietnik Nowicki.

Sekretarz Hrynkiwicz.

Buchalter Dyonizy Kulwiec. (971)

3. Prospekt Instytutu naukowego od lat 6 w Rydze exystującego pod dyrekcją Hüttelego Doktora Filozofii.

W tym instytucie podzielonym na trzy klasy i mieszczącym w sobie uczniów 40, następują wykładają się nauki: Religia, historia, geometrya, algebra, arytmetyka, języki, rosyjski, francuzki, niemiecki, angielski, grecki, i łaciński. Lekcje rozpoczynają się zrana od śpiewania i modlitwy, o pół do gtey i trwają do iszey z południa. Po południu zaś od 3ciey do 5tey. Od septembra aż do maja od godziny 5tey do 7mej, uczniowie pod okiem dyżurnego nauczyciela powtarzają lekcyje dnia upłynionego i przygotowują się na dzień następny. Oprócz dyrektora pracuje w instytucie, dziesięciu dobrze usposobionych nauczycieli. Płaca roczna od uczniów przechodzących rubli srebrem 100, od miejscowych rubli 300. Instytutor niniejszego zakładu, mieszkając jeszcze w oyczyźnie swojej Saksonii, nie tylko, że miał zgrębnosć poznania wielu tam przebywających Polaków, ale nadto umiał zjednać ich zaufanie tak dalece, że do instytutu, którego w Dreźnie był także dyrektorem, oddawali na edukacyą swoje dzieci. (965)

3 Z karozmy Karolinką zwaney do majętności Zameczka należącey, z dnia 23 na 24 t. miesiąca lipca zginęła pięcioletnia szpakowata klacz, mająca wszystkie nogi czarne, czarny gęsty i pokudłaczony ogon długimi siwymi włosami zakończony, na jednej z nóg przednich ma znak od dawniejszego przetarcia i nad kopytem tylney nogi ślad niezgojoney zupełnie rany. Ktoby takową klacz znalazł, raczy ją dostawić do niżej podpisanego mieszkającego w Wilnie w murach Uniwersyteckich, od którego przyzwolicie nagrodzonym zostanie. F. Brunner.

Полицимейстеръ Ожиговъ. (953)

3. Wileński Mieszczanin Starozakonny Hirsch Chławnowicz Lapidus wyjeżdża za granicę Turreckiego Państwa do M. Jeruzalem, dla zwiedzenia świętych miejsc, z terminem trzyletnim, z żoną swoją Sorą Rywką Ickówną, synami Szender Mowszą i Pinchase, córkami; Leją Mindlą i Dobke Estero, niewiestką Ente, służącym Meszelem Morduchowiczem i służącą Chaną Joselówną. Augusta 1 dnia 1832 r.

Policmeyster Podpółkownik Ożygow. (977)

Drukarnia A. Marcinowskiego.

DOZWALA SIĘ DRUKOWAĆ. Wilno. 1832. d. 8 Sierpnia.

CENZOR Leon Borowski.